

Chrzypsko Wielkie _1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	międzychodzki	
Gmina	Chrzypsko	
Miejscowość	Chrzypsko Wielkie	PMI_CH

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	30.08.2013	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	01:12:34	Forma i wielkość	Plik Audio/MP3 99,6 MB
Przeprowadzający	R.J.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
PMI_CH_01	M	53 lata	Wójt gminy Chrzypsko	

Informacje etnograficzne		
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>	
I. Toponomastyka i etnonimy		
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	„Chrzypsko nazwa pochodzi od Chrzęptów, to jest jakiś ród tutaj rodzinny”.	
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	„Nie ma raczej tylko na osiedle się mówi Manhatan”.	
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.	
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.	
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.	
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.	
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe		
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	„Nie raczej nie znam.”	
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	„W domu nie obchodzimy, ale w Chrzypsku są indywidualne zabawy. Koło Gospodyń obchodzi.”
2.	św. Marcina/11 listopada	„Nie u nas się nie obchodziło”.

3.	Adwent	Brak informacji.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	„Tak w domu dzieci czyszczą buty, zawsze były przed dzień miłe. Zawsze to były symboliczne prezenty”.
5.	Wigilia	„Choiwkę stroimy zawsze w dzień wigilii, jak dzieci były małe to sam ubierałem, w domu rodzinnym to po wieczery ubieraliśmy, teraz to obowiązki są podzielone. Ja kupuję choinkę, oprawiam ją a dzieci stroją, żona się kręci w kuchni. Jemy zupę rybną, grochówkę, śledzie, karp. Dzielimy się opłatkiem. Kładziemy siano pod obrus.”
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	„To są święta rodzinne i odwiedziny rodzinne. Jak rodzice żyli to pierwsze święto zawsze było u rodziców. Teraz w pierwsze święto zawsze jest zjazd rodzinny w innym domu u rodzeństwa”.
7.	Sylwester/Nowy Rok	„My przez dziesięć lat mieliśmy takie spotkania pod chmurką i trochę sztucznych ogni było. Zawsze trochę ludzi przychodziło. Jeszcze trwa ten zwyczaj wystawiania bram, są tacy zapobiegliwi, którzy sobie furtkę przygotowują żeby nikt nie wystawił”.
8.	Trzech Króli	„Przebierańcy chodzą, przychodzą dzieci jakąś kolędę zaśpiewają”.
9.	kolędnicy	„Raczej nie”.
10.	MB Gromnicznej	„Jak jest burza to świecę się zapala do dziś dnia”.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	„Co tydzień na zabawie. Tradycja podkoziółka jest tylko imprezę najczęściej przenosi się na weekend. Na tłusty czwartek teściowa przyjeżdża pączków napiecze”.
12.	Topienie Marzanny	„Środowiskowy Dom Pomocy Społecznej kultywuje jeszcze tą tradycję”.
13.	Środa Popielcowa	„Do Kościoła się szło tam tym popiołem posypywało”.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	„Żona się tym zajmuję, zawsze palmy poszuka żeby ustroić dom i do Kościoła idzie”.

16.	Triduum Paschalne	„Za młodu tak te Boże rany ale ja teraz nie stosuje”.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	„Dzieci zawsze idą z koszykiem do święconki, pisanek nie robimy. Zajac przychodzi i zawsze coś przynosi. Jak dzieci były małe to gniazdko robiły, trochę się ich podpuszczało. Zwyczaj chodzenia na rezurekcję, kiedyś jak Rezurekcja była o piątej rano to z Kościoła się ścigali do domów kto pierwszy dojedzie ten lepsze żniwa będzie miał. Dzisiaj jeszcze dzielimy się święconką, wszystkim z tego koszyczka, zawsze jest jajko, szynka, babka”.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	„Śmigus dyngus to jest, czasem nawet my starzy się tam polejemy. Zawsze jest ten zjazd rodzinny”.
19.	Zielone Świątki	„Jest ten zwyczaj Kościelny kilka ziół się niesie do Kościoła”.
20.	Boże Ciało	„Jest procesja, zawsze ołtarze się buduje To Proboszcz wyznacza kto buduje. Zwyczaj zabierania gałązki Brzóska z ołtarza”.
21.	św. Jana	„Środowiskowy Dom Pomocy Społecznej kultywuje. Idą ludzie w korowodzie, uczestniczą delegacje kiedyś grała orkiestra”.
22.	MB Zielnej	Brak informacji.
23.	MB Siewnej	Brak informacji.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	„Idziemy na cmentarz i na Mszę”.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	„Nie tego akurat nie znam”.
2.	Ślub i wesele	„Teraz się zmieniło ale pół teram kiedyś był dzień przed ślubem teraz robi się tydzień wcześniej”.
3.	Śmierć i pogrzeb	„Kiedyś to wszystko robili żeby pochować nieboszczka w sobotę żeby nie leżał przez niedzielę bo to znaczyło że może

		ten nieboszczyk zabrać kogoś ze sobą . Jest tradycja żałoby po zmarłym mówią, że rok czasu, tradycja zbierania się na Różaniec nie raz w Kaplicy nie raz w domu”.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
	Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa	Brak informacji.
	Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy	„Na śniadanie nawarka, polewka dzisiaj to taka zupa mleczna. Polewka była na maślanec a nawarka na mleku”.
III. Tradycje rękodzielnicze		
	Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych	Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	„Figurka na drodze na Charcice to jest figura Serca Jezusowego.”
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	„Chodzimy na pielgrzymki do Biezdrowa ale to tak indywidualnie”.
6.	Lokalne odpusty	„To na św. Wojciecha i budki wtedy stoją i stragany”.

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1.	Dożynki	Brak informacji.
2.	Dni gminy/wsi	Brak informacji.
3.	Lokalne festyny	„Dni wędzonej sielawy, Targi Tulipanowe u Królika, zawsze jest jakiś koncert są to imprezy otwarte dla wszystkich ludzi mieszkańców i okolic”.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.